

Kursplan för

Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad, 7.5 hp

Assessing Health and Nursing Needs in Older Adults, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2022.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT13 , VT16 , VT17 , VT18 , VT20 , VT21 , HT21 , VT22 , VT23 , HT24

Kurskod	2VA007
Kursens benämning	Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2012-12-17
Reviderad av	Utbildningsnämnden NVS
Senast reviderad	2021-10-26
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2022

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska. Sjuksköterskeexamen om 180 hp eller kandidatexamen i omvårdnad om minst 180 hp. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 (med lägst betyget Godkänd/E).

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursens övergripande mål är att utifrån specialistsjuksköterskans perspektiv utveckla förmåga att arbeta diagnostiskt och prognostiskt i omvårdnad av den äldre personen utifrån ett personcentrerat och familjefokuserat förhållningssätt.

Kursen består av tre moment:

1. Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad, 4.5 hp
2. Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp
3. Vetenskaplig teori och metod: Datainsamling, 1.5 hp

Moment 1, Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad, 4.5 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- visa kunskap om bedömning av äldre personers hälsotillstånd utifrån symtom och tecken
- visa kunskap och förståelse om hemmet som företeelse för boende och vård utifrån den äldre personen, närstående, sjuksköterskan och övriga teamets perspektiv
- visa kunskap och förståelse för livsberättelse som en del av personcentrerad omvårdnad

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att reflektera över begrepp som hemmastaddhet och transition vid livsförändringar

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att identifiera och analysera etiska dilemman relaterade till vård och omsorg för äldre i hemmet
- visa förmåga att identifiera eget behov av kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens

Moment 2, Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa färdigheter och förmåga att identifiera, utföra och ge stöd för en personcentrerad omvårdnad
- visa färdighet och förmåga att identifiera, samla in, analysera och värdera symtom och tecken relevant för omvårdnad av äldres fysiska, psykiska, sociala och existentiella hälsa

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att värdera och reflektera över bedömningsinstrument för systematisk insamling av information
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående
- visa självkännedom och empatisk förmåga

Moment 3, Vetenskaplig teori och metod: Datainsamling, 1.5 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- visa kunskap och förståelse för olika former av datainsamlingsmetoder inom omvårdnadsforskning och dess relation till olika kunskapsparadigm, forskningsfråga samt metoder för analys.
- visa kunskap och förståelse för begrepp som tillförlitlighet, validitet, reliabilitet, överförbarhet och generaliserbarhet.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att kritiskt jämföra och tillämpa olika bedömningsinstrument och datainsamlingsmetoder inom omvårdnad samt kritiskt argumentera för dess styrkor och svagheter.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att värdera styrkor och svagheter i metoder för datainsamling samt kunna värdera hur metoden kan användas i vården av den äldre personen.

Innehåll

Kursen består av tre moment:

Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad, 4.5 hp

Betygsskala: GU

- Personcentrerad omvårdnad
- Hemmastaddhet
- Livsförändringar för den äldre och närstående
- Etiska frågeställningar i vård av äldre i hemmiljö
- Psykisk hälsa och ohälsa
- Reflektion och analys av patientens nutritionstillstånd

Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp

Betygsskala: GU

- Bedömningsinstrument
- Observationer
- Kliniska resonemang utifrån symtom och tecken
- Personcentrerad omvårdnad
- Professionellt förhållningssätt
- Etiska frågeställningar
- Interprofessionell samverkan
- Psykisk hälsa och ohälsa

Vetenskaplig teori och metod: Datainsamling, 1.5 hp

Betygsskala: GU

- Olika typer av intervjuer inom omvårdnadsforskning
- Strukturerade och semistrukturerade observationer som datainsamlingsmetoder i omvårdnad
- Utveckling och psykometrisk prövning av enkäter och instrument

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. Arbetsformerna syftar till att träna ett vetenskapligt förhållningssätt som underlag för evidensbaserad omvårdnad genom aktivt kunskapsökande, problemlösning, kritisk analys och reflektion. I denna kurs förekommer föreläsningar, studieuppgifter, litteraturstudier och verksamhetsförlagd utbildning. Då kursen är nätbaserad kan grupparbeten även genomföras virtuellt i realtid eller asynkront (diskussionen pågår över en längre tid).

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar två veckor på halvtid och är förlagd till Kommunal hälso- och sjukvård. Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar 20 timmar/vecka (deltidsstudier) varav ca 16 timmar/vecka är förlagd i vårdverksamhet.

Deltagande i studieuppgifter och verksamhetsförlagd utbildning är obligatoriskt.

Examination

I kursen ingår tre examinationer:

1. Individuell skriftlig examination
2. Klinisk examination, löpande examination
3. Individuell skriftlig examination

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Detta gäller inte då kursen har upphört eller genomgått större förändringar. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats. Om studenten genomfört sex underkända examinationer ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit i räknas inte som examinationstillfälle. För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfallet. Examinator bedömer om en student har särskilda skäl för förseningen. Examinator ges möjlighet att fatta beslut om komplettering av examinationsunderlag för att uppnå godkänt resultat.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle. Innan handlingsplanen är uppfylld ska studenten inte placeras på ny VFU inom någon utbildning vid KI. Antalet kunskapskontroller i handlingsplanen begränsas till två gånger. Har studenten underkänts på sista möjliga examinationstillfallet ska ingen handlingsplan upprättas. En student som påbörjar och inte fullföljer VFU, utan särskilda skäl, ska tilldelas betyget underkänt. Studenten har då förbrukat ett VFU-tillfälle. Underkänd VFU får endast genomföras ytterligare en gång.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Övergångsbestämmelser

För kurs som upphört eller genomgått större förändringar eller där kurslitteraturen förändrats väsentligt ska det tillhandahållas minst tre examinationstillfällen enligt denna kursplans tidigare ordning under en tid av minst ett år från den tidpunkt förändringen skedde.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Faxén Irving, Gerd; Karlström, Brita; Rothenberg, Elisabet

Geriatrisk nutrition

2., [uppdaterade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2016 - 368 s.

ISBN:9789144099965 LIBRIS-ID:19776451

[Sök i biblioteket](#)

Florin, Jan; E. O. Graaf, Tyra; Sjöberg, Arne

Planering och dokumentation av vård och omsorg av äldre

Första upplagan : Stockholm : Liber, [2017] - 293 sidor

ISBN:978-91-47-10664-6 LIBRIS-ID:19711956

[Sök i biblioteket](#)

Geriatrisk omvårdnad : god omsorg och vård till den äldre

Kirkevold, Marit; Brodtkorb, Kari; Hysten Ranhoff, Anette

Bolinder-Palmér, Inger; Olsson, Kristina

Andra upplagan : Stockholm : Liber, 2018 - 529 sidor

ISBN:9789147112999 LIBRIS-ID:z76jsslgw3wvcw9s

[Sök i biblioteket](#)

Harnett, Tove; Jönson, Håkan; Wästerfors, David

Makt och vanmakt på äldreboenden

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 139 s.

ISBN:978-91-44-07279-1 LIBRIS-ID:13591599

[Sök i biblioteket](#)

Personcentrerad omvårdnad - i teori och praktik

Edvardsson, David; Backman, Annica

2 uppl. : Studentlitteratur AB, 2020 - 216 sidor

ISBN:9789144090986 LIBRIS-ID:6jqrdtc94nlt8mmw

[Sök i biblioteket](#)

Polit, Denise F.; Beck, Cheryl Tatano

Nursing Research : generating and assessing evidence for nursing practice

Eleventh edition : Philadelphia : Wolters Kluwer Health, [2021] - 839 pages

ISBN:9781975154141 LIBRIS-ID:4gf8d5hq2n5lwccf

URL: [Länk](#)

[Sök i biblioteket](#)

Värdighet i vården av äldre personer

Nordenfelt, Lennart

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur AB, 2010 - 348 s.

ISBN:978-91-44-05932-7 LIBRIS-ID:11888839

[Sök i biblioteket](#)

Dehlin, Ove; Rundgren, Åke

Geriatrik

3., rev. och uppdaterade uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 496 s.

ISBN:9789144092058 LIBRIS-ID:16601087

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnad på avancerad nivå : kärnkompetenser inom sjuksköterskans specialtområden

Edberg, Anna-Karin; Ehrenberg, Anna; Wijk, Helle; Öhlén, Joakim

Andra upplagan : Lund : Studentlitteratur AB, 2021 - 595 sidor

ISBN:9789144136240 LIBRIS-ID:dsmknc7hbrddvbsh

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnad & äldre

Blomqvist, Kerstin; Edberg, Anna-Karin; Ernsth Bravell, Marie; Wijk, Helle

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, 2017 - 703 sidor

ISBN:9789144102795 LIBRIS-ID:20899153

[Sök i biblioteket](#)